

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 15.9.2009
COM(2009) 473 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**ОТНОСНО РАЗРАБОТВАНЕТО НА ВИЗОВАТА ИНФОРМАЦИОННА
СИСТЕМА (ВИС) ПРЕЗ 2008 Г.**

**(представен в изпълнение на задължението съгласно член 6 от Решение
2004/512/ЕО на Съвета)**

**Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно разработването на
Визовата информационна система (ВИС)**

**Доклад за напредъка за периода януари—декември 2008 г.
(СОМ(2009)473)**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Състояние на проекта	3
2.1.	Напредък през разглеждания период	3
2.1.1.	Правна рамка за ВИС	4
2.1.2.	Изменение на графика за ВИС	5
2.1.3.	Разработване на централната система — документи и продукти	5
2.1.4.	Разработване на биометричната съпоставителна система (БСС)	6
2.1.5.	Подготвяне на обектите и мрежа	6
2.1.6.	Изпитване и свързани с него документи и продукти	7
2.1.7.	Национално планиране и координиране	8
2.1.8.	Приатели на ВИС	9
2.1.9.	Въвеждане в консулските служби и на гранично-пропускателните пунктове	9
2.2.	Управление на проекта от Комисията	10
2.2.1.	Планиране и бюджет	10
2.2.2.	Управление на риска	10
2.2.3.	Управителен съвет на проекта (УСП)	10
2.3.	Заседания на комитета за ШИС II	11
2.3.1.	Комитет ШИСВИС	11
2.3.2.	Съвет за управление на промените (СУП)	11
2.3.3.	Консултативна група по тестване (КГТ)	11
2.3.4.	Експертна група за електронната поща на ВИС	11
3.	Заклучения и перспективи	12

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият документ е доклад за работата на Комисията по разработването на Визовата информационна система (ВИС) през 2008 г. (януари—декември 2008 г.). Той е петият доклад за напредъка¹, представен от Комисията на Съвета и Европейския парламент в съответствие с член 6 от Решение 2004/512/ЕО на Съвета от 8 юни 2004 г. за създаване на визова информационна система (ВИС)². Това решение предвижда, че Комисията, подпомагана от комитета за ШИС II³, отговаря за разработването на ВИС, докато националните системи се адаптират и/или разработват от държавите-членки. През 2007 г. бе създаден комитетът ШИСВИС⁴, който да подпомага Комисията в упражняването на изпълнителните ѝ правомощия по въпроси, свързани с оперативната фаза на проектите за ШИС II и ВИС. Първото заседание на комитета ШИСВИС във формат ВИС се състоя през ноември 2008 г. след влизането в сила на Регламент (ЕО) 767/2008 относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС)⁵.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ПРОЕКТА

2.1. Напредък през разглеждания период

Обобщение на основните дейности

В края на периода на докладване с няколко държави-членки се провеждаха изпитвания за предварително съответствие във втората фаза след успешното приключване на фабричните изпитвания (Factory Acceptance Test — FAT).

По време на френското председателство бе сформирана група на „приятелите на ВИС“, която да следи националните проекти за ВИС и да осъществява връзка между контактите на министерско равнище и на равнище експерти, за да могат развитията в държавите-членки също да бъдат следени отблизо.

През март 2008 г. бе създаден Съветът за управление на промените, за да се поддържат постоянни спецификации и да се дават консултации по внесени искания за промени, които засягат техническите спецификации на ВИС.

Освен това бе създадена консултативна група по тестване за обсъждане и договаряне с държавите-членки на всички въпроси, свързани с изпитванията.

През периода на докладване бяха поискани няколко промени във ВИС и биометричната съпоставителна система (БСС), които да бъдат направени преди оперативното изпитване на системата (Operational Systems Test — OST). Стана ясно, че ще е

¹ За четвъртия доклад вж. Доклада на Комисията до Съвета и Европейския парламент относно разработването на Визовата информационна система (ВИС) през 2007 г., COM (2008) 714 окончателен от 10.11.2008 г.

² ОВ L 213, 15.6.2004 г., стр. 5.

³ Рамката на комитологията както за проекта ШИС II, така и за проекта ВИС във фазата на разработка, създадена по силата на член 5, параграф 1 от Регламент № 2424/2001 (ОВ L 328, 13.12.2001 г., стр. 4).

⁴ Създаден с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II).

⁵ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС), ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60.

необходимо допълнително време за осъществяването на тези промени. По съвет на „Приятелите на ВИС“ през декември 2008 г. КОРЕПЕР прие графикът за проекта за ВИС да бъде променен, така че да се вземат предвид последните промени в системата, като едновременно с това бъде запазена начална дата на стартирането на ВИС през 2009 г.⁶

2.1.1. Правна рамка за ВИС

Въпреки че през юни 2007 г. бе постигнато политическо споразумение между Европейския парламент и Съвета в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ относно „законодателния пакет за ВИС“, състоящ се от регламента относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване⁷ (регламент за ВИС) и решение на Съвета в областта на третия стълб⁸, правните инструменти бяха официално приети едва през юни 2008 г. след оттеглянето на две резерви на Парламента.

Регламент (ЕО) № 767/2008 дефинира целта и функционалните характеристики на ВИС, както и отговорностите за тази система. Той установява също така условията и процедурите за обмена на данни между държавите-членки относно заявленията за издаване на визи за краткосрочно пребиваване и решенията, взети във връзка с тях. Данните, които ще се обработват във ВИС, включват буквено-цифрови данни, снимки и пръстови отпечатъци на кандидата за виза, като целта е да се осигури надеждна проверка и идентификация на лицата.

Решение 2008/633/ПВР на Съвета се отнася до достъпа до Визовата информационна система (ВИС) за справки от оправомощени органи на държавите-членки и от Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления.

И двата правни инструмента бяха публикувани в Официален вестник на 13 август 2008 г. и влязоха в сила на 2 септември 2008 г.

След приемането на посочените по-горе правни инструменти техническите спецификации можеха да бъдат финализирани и работата по разработването, осъществявано въз основа на политически договорения през 2007 г. правен проект, можеше да продължи според новия график. Преди ВИС да може да започне да функционира, Общите консулски инструкции⁹ и Кодексът на шенгенските граници¹⁰ също трябва да бъдат изменени, за да се вземе предвид функционирането на ВИС съответно в консулските служби и на гранично-пропускателните пунктове. В края на

⁶ Вж. раздел 2.1.2 за повече информация.

⁷ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС), ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60.

⁸ Решение 2008/633/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. относно достъпа до Визовата информационна система (ВИС) за справки от оправомощени органи на държавите-членки и от Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления (Решение за ВИС) — документ на Съвета 11077/07.

⁹ Проект на регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Общите консулски инструкции относно визите за дипломатически и консулски представителства, във връзка с въвеждането на биометрични данни, включително разпоредби за организиране на приемането и обработването на заявления за визи — Междуинституционално досие: 2006/0088(COD)

¹⁰ Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници), ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

периода на докладване бе постигнато политическо споразумение и за двата изменящи правни инструмента. Предложението за визов кодекс¹¹ също продължи да бъде обсъждано по време на периода на докладване, но все още не е прието.

2.1.2. Изменение на графика за ВИС

Според договорения през септември 2007 г. изменен график, в който се вземат предвид всички технически промени, които следва да бъдат направени в централната система вследствие на приемането на основното законодателство, централната ВИС трябваше да бъде готова за експлоатация през юни 2009 г. Работата по спазването на този срок продължи и по време на периода на докладване и този график бе строго следван, като почти всички основни цели бяха постигнати в съответствие с договорения план. По време на дискусиите с експерти от държавите-членки на равнище национални ръководители на проекта за ВИС и в рамките на Съвета за управление на промените (вж. раздел 3.2) държавите-членки представиха редица искания за промени¹², които ще се отразят на разработването на ВИС и БСС, и поискаха техническите спецификации да бъдат актуализирани. През ноември Съветът за управление на промените препоръча тези промени да бъдат извършени, преди ВИС да започне да функционира, и комитетът за ШИС II прие този подход. Тъй като според главния изпълнител по разработването промените ще забавят разработването на ВИС с шест месеца, препоръките на Съвета за управление на промените и комитетът за ШИС II бяха предадени на групата „Приятелите на ВИС“ за обсъждане и даване на насоки. На първото си заседание през декември групата потвърди единодушното желание на държавите-членки тези промени да бъдат извършени, преди ВИС да започне да функционира. На последното си заседание за 2008 г. КОРЕПЕР поиска от Комисията да изготви подробен актуализиран график за ВИС, в който да бъдат включени посочените по-горе промени, и да отложи стартирането на системата за края на 2009 г.

2.1.3. Разработване на централната система — документи и продукти

През периода на докладване продължи разработването на няколко поредици основни документи и продукти и на съществен брой документи и продукти, свързани с изпитванията¹³. Пълните функционални подробни технически спецификации (ПТС) и документът за управление на интерфейса (ДУИ) бяха приети през април¹⁴, като с това бяха дефинирани основните функционални и структурни спецификации. Както бе предвидено, окончателният вариант на ПТС, съдържащ функционалните спецификации, структурните аспекти и техническите спецификации, бе получен в края на септември. Тъй като съгласието за извършване на исканите промени бе получено през 2008 г., ПТС и ДУИ трябва да бъдат актуализирани, за да бъдат отразени тези промени. През октомври държавите-членки получиха втора версия на CD-симулатора, базирана на ICD/XSD 1.76, съдържаща корекции, направени след поредицата фабрични изпитвания, които бяха извършени и приключиха успешно през септември.

¹¹ Проект на предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Визов кодекс на Общността, СОМ(2006) 403 окончателен.

¹² Исканията за промени бяха във връзка с въвеждането на биометрични данни във ВИС, а именно да се предвиди възможността за извършване на проверки, като се използват по-малко от четири пръста, и да не се посочва точния(ите) пръст(и), използван(и) за проверка в системата. Други две искания за промени се отнасяха до актуализиране на матрицата за ролята на крайния потребител за ВИС и разширяване на правата на достъп на органите от третия стълб в съответствие с Решение 2008/633/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г.

¹³ Вж. раздел 2.1.6.

¹⁴ Версия 1.22 на ПТС и версия 1.72 на ДУИ.

2.1.4. Разработване на биометричната съпоставителна система (БСС)

След като Съветът и Европейският парламент постигнаха политическо споразумение относно регламента за ВИС и свързаното с него решение, главният изпълнител по разработването направи анализ на работата по разработването на системата, която е необходимо да се извърши, за да се гарантира, че ВИС съответства изцяло на правната рамка и че е съвместима с БСС. Замразяването на работата по договора за БСС¹⁵ бе отменено на 1 април, след което средата на БСС бе свързана с ВИС, за да могат да се направят фабричните изпитвания (Factory Acceptance Test — FAT).

Освен това държавите-членки незабавно получиха софтуерни комплекти за биометричните функционалности. През годината държавите-членки получиха софтуерни комплекти, които да използват в устройствата за снемане на пръстови отпечатаци, и посещаваха уеб портала на БСС във връзка с въвеждането на биометричните данни на национално равнище. През 2008 г. няколко групи бяха поканени да присъстват на представяне на демонстратора на БСС, който показва чрез симулиране използването на ВИС в консулските служби и на гранично-пропускателните пунктове. Делегации на държави-членки, членове на Европейския парламент и заместник-председателят на Комисията Баро, придружен от членове на кабинета си, имаха възможност чрез макет да се запознаят с практическите аспекти и процеса на работа във връзка със заявленията за биометрични визи.

През 2008 г. бе изготвен проект на изпълнителни мерки, които определят техническите спецификации за резолюцията и използването на пръстови отпечатаци за биометрична идентификация и проверка, допълващи минималните спецификации, установени с Решение 2006/648/ЕО на Комисията. Те ще бъдат обсъдени от комитета ШИСВИС през 2009 г.

Първата част на изпитването за системни решения за БСС (BMS Systems Solutions Test) завърши в края на периода на докладване, но изпитването на точността и изпълнението ще продължи и през 2009 г. Подготовката за по-нататъшните изпитвания и разработването на инструменти продължиха. Изготвен бе наръчник за най-добрите практики във връзка с пръстовите отпечатаци при БСС, който бе раздаден на държавите-членки на последното за 2008 г. заседание на националните ръководители на проекта за ВИС.

2.1.5. Подготвяне на обектите и мрежа

Централното звено и резервното централно звено на ВИС бяха разположени в Страсбург (Франция) и в Санкт Йохан им Понгау (Австрия) през февруари. Централното звено и резервното централно звено бяха свързани на 1 април, по-рано от предвидения в договора срок. Инсталирането на хардуера на двете места започна по план и приключи в края на юли.

Инсталирането на мрежата започна през януари 2008 г., когато на всички държави-членки бе изпратена анкета във връзка с обектите. До март бяха посетени всичките 48 обекта и доставката на електрически вериги продължи през цялата пролет, въпреки че шест от обектите бяха замразени до края на годината по искане на държавите-членки. Инсталирането на мрежата приключи окончателно до края на юни, както бе предвидено за обектите на всички държави-членки, с изключение на четири основни обекта и пет резервни обекта основно поради липсата на готови помещения.

¹⁵ Замразен през 2007 г. заради късното приемане на правното основание за ВИС и отражението му върху целия график.

На 17 юни 2008 г. Комисията прие Решение 2008/602/ЕО на Комисията относно определяне на физическата архитектура и изискванията на националните интерфейси и на съобщителната инфраструктура между Централната ВИС и националните интерфейси за етапа на разработване.

2.1.6. Изпитване и свързани с него документи и продукти

През периода на докладване бе извършена основната подготовка за изпитването на централната ВИС и за изпитванията с държавите-членки, които ще се проведат в началото на 2009 г. През април държавите-членки определиха отговорните лица за изпитванията. Определени бяха шест държави-членки, които първи ще направят изпитванията за съответствие и ще участват в оперативното изпитване на системата (Operational Systems Tests — OST)¹⁶. Ще бъдат необходими още девет държави-членки, за да се извършат изпитванията за временно приемане на системата (Provisional System Acceptance Test — PSAT)¹⁷. Държавите-членки, които ще участват в оперативното изпитване на системата, бяха готови с мрежовите връзки през юни, а някои приключиха разработването на националните системи в края на септември, когато започнаха изпитванията за предварително съответствие в тестовата среда на ВИС. От началото на октомври тестовата среда съдържа всички функционалности на БСС. В края на периода на докладване шестте държави, които ще участват в оперативното изпитване на системата, имаха основна връзка и се подготвяха за извършване на изпитвания за свързаемост на приложенията. Три от тези държави успешно приключиха своите изпитвания за съответствие преди края на 2008 г. Едновременно с това започнаха функционалните изпитвания в рамките на изпитванията за системни решения, които бяха последвани от изпитвания на изпълнението. След одобряване на исканията за промени графикът на някои от фазите на изпитване ще бъде изменен. След извършване на исканите промени ще бъде направена втора поредица от изпитвания за системни решения, след които незабавно ще бъде направено оперативно изпитване на системата (OST) и ще се приключи с изпитвания за временно приемане на системата (PSAT), за да може в края на декември 2009 г. ВИС да бъде обявена за готова да функционира.

Първата версия на Описанието на концепцията на изпитването (Test Design Description — TDD) относно фабричните изпитвания (Factory Acceptance Test — FAT) бе получена и изпратена на държавите-членки през януари 2008 г. Държавите-членки предоставиха примери за функционално изпитване, които да бъдат включени във FAT TDD по-късно през годината. Самите фабрични изпитвания започнаха на 6 август и бяха проведени на четири етапа до 29 септември. Окончателната версия на FAT TDD (2.0), издадена през октомври, съдържа корекциите, направени по време на фабричните изпитвания (FAT), и бе използвана като основа за подготвянето на функционалните изпитвания в рамките на изпитванията за системни решения.

Протоколът за изпитването за съответствие (Compliance Test Protocol — СТР) бе актуализиран според политически договорената правна рамка и интегрирането с БСС и през март бе разпространена нова версия. Окончателната версия (2.10) бе доставена на държавите-членки през април. Протоколът за изпитването за съответствие се използва като референтен документ за уточняване на изпитванията за съответствие и за

¹⁶ Към края на годината шестте държави-членки за OST бяха Естония, Германия, Италия, Норвегия, Словения и Швеция.

¹⁷ Държавите, които ще участват в PSAT, се променят в зависимост от това до къде са стигнали с подготовката си, но към момента на изготвяне на настоящия доклад това са Австрия, Чешка република, Франция, Унгария, Латвия, Литва, Португалия, Словакия и Испания.

изготвяне на Описание на концепцията на тестване при изпитванията за съответствие (Test Design Description for the Compliance Tests — CT TDD). В описанието на концепцията на тестване при изпитванията за съответствие (CT TDD), разпространено през октомври, подробно се обясняват всички тестове във връзка с изпитванията за съответствие съгласно FAT TDD. Версия 2.30 на плана за изпитване бе приета през юли.

Първият вариант на нефункционалното описание на концепцията на тестване (TDD) при изпитванията за системни решения (SST) бе получен през април. Документът бе подробно коментиран от службите на Комисията и държавите-членки в официалния период за преглед, който продължи няколко месеца. Бяха представени няколко междинни версии, като версия 1.00 на SST TDD бе предоставена на държавите-членки през септември. Нефункционалната и функционалната версия бяха прегледани през втората половина на годината, като през декември започнаха функционалните изпитвания за SST. При установяване на противоречие с описанието на концепцията за изпитване (TDD) пилотните изпитвания ще бъдат повторени.

2.1.7. Национално планиране и координиране

През периода на докладване службите на Комисията организираха в рамките на комитета за ШИС II десет заседания на работната група на националните ръководители на проекта от държавите-членки, на които бяха обсъдени въпроси, свързани с планирането, рисковете и дейностите по проекта на централно и национално равнище. Освен това бе създадена отделна консултативна група по тестване, която да оказва съдействие на комитета за ШИС II в допълнение към Съвета за управление на промените и експертната група за електронната поща на ВИС. Последните две бяха създадени с цел да се обсъждат специфични аспекти, свързани съответно с изпитванията, с промените в спецификациите на системата и с разработването на механизма за съобщения с електронна поща на ВИС.

Освен наличието на централната ВИС другият основен фактор за стартиране на системата е напредъкът на националните проекти. Напредъкът варира между държавите-членки поради различните обстоятелства на национално равнище. Месечното докладване от страна на държавите-членки за тези срещи подобри качеството, последователността и полезността на наличната информация по техните проекти. През 2008 г. държавите-членки докладваха за постигнатия от тях напредък в месечните си доклади за напредъка съгласно статута си на държави OST, държави PSAT и други държави-членки. Докладването на постигнатия напредък се извършваше по шест различни показателя, включително готовност за свързване към мрежата и тестовата среда, за извършване на изпитвания за съответствие, за подготвяне на консулски служби в Северна Африка и за извършване на изпитвания с електронната поща на ВИС. Службите на Комисията получиха и информация за напредъка на национално равнище в държави, които ще приложат изцяло достиженията на правото от Шенген на по-късен етап. Повечето държави-членки редовно докладваха, че отбелязваният от тях напредък е в съответствие с графика за изпълнение на тези показатели, но е очевидно, че редица държави-членки срещат затруднения при разработването на националните си системи. Поради различната степен на подготвеност на държавите-членки има опасност някои държави-членки да не са готови със своите национални системи за извършване на изпитванията и за свързване с централната система в съответствие с определения график.

2.1.8. Приятели на ВИС

На заседанието на SCIFA през септември 2008 г. група високопоставени служители от държавите-членки, посочени от съответния министър, получиха мандат да следят развитието на националните проекти за ВИС докато ВИС започне да функционира, като едновременно с това се гарантира, че държавите-членки предприемат необходимите действия техните визови органи (или друга държава-членка от тяхно име) да събират данните за заявления за визи и ги предават на ВИС според графика за постепенно въвеждане на ВИС на регионално равнище.

Първото заседание на групата се състоя през декември в Париж по време на френското председателство. Тогава групата обсъди четирите искания за промени, които да бъдат извършени преди оперативното изпитване на системата (OST), в допълнение към консулското сътрудничество, регионалното внедряване на ВИС, организацията на проектите и подкрепата за държавите-членки. Групата посъветва КОРЕПЕР да одобри промените, искани от държавите-членки, при условие че до пускането в експлоатация на ВИС няма да се внасят повече искания за промени. Това ще забави с шест месеца графика за пускане в експлоатация на ВИС. „Приятелите на ВИС“ ще окажат също така подкрепа за координиране на регионалното внедряване на ВИС, работните процеси и организирането на работата в консулските служби и на гранично-пропускателните пунктове, за поддържане на връзка с всички заинтересовани участници и за изготвяне на статистики и доклади. Освен това в сътрудничество с Комисията групата ще изготви контролен списък за дейностите на държавите-членки по техническата подготовка и подготовката на консулствата и гранично-пропускателните пунктове и ще следи за изпълнението на точките в него.

2.1.9. Въвеждане в консулските служби и на гранично-пропускателните пунктове

Съгласно проекта за изменение на Общите консулски инструкции, държавите-членки снемат от кандидатите за получаване на виза биометрични идентификатори, включващи лицево изображение и десет пръстови отпечатака, в консулските си служби. Като подготовка за въвеждане в консулските служби, изпълнението на пилотния проект за снемане, съхраняване и проверка на биометрични данни от кандидатите за виза (BIODEV II) продължи през периода на докладване и срокът му бе удължен до края на март 2009 г. Удължаването на проекта засяга половината от първоначалните участници в BIODEV II (Франция, Белгия, Германия и Австрия). Постигнатите досега резултати показват, че за получаване на пръстови отпечатаци с добро качество от кандидатите за виза е необходимо операторите да преминат през детайлно обучение и да се предвиди възможност за многократно снемане, така че да се намали процентът погрешни снемания.

Съгласно изменения Кодекс на шенгенските граници, държавите-членки следва да бъдат готови да използват ВИС на всички външни гранично-пропускателни пунктове за проверки в системата на всички притежатели на виза двадесет дни след пускането на ВИС в експлоатация в първия консулски регион. В заключенията на Съвета по време на британското председателство бе взето решение първият консулски регион да бъде Северна Африка, след което внедряването на ВИС трябва да приключи в срок от две години в определени региони, чиято последователност ще бъде определена чрез процедурата на комитология.

2.2. Управление на проекта от Комисията

2.2.1. Планиране и бюджет

Общият размер на бюджетните кредити за поети задължения в общия бюджет за 2008 г. възлизаше на 20 млн. EUR, от които 2 000 000 EUR бяха сложени в резерв. През 2008 г. разходите бяха основно за подготовка на допълнителни функции за биометричните данни, външна помощ за управлението на проекта и постигане на качество, експлоатационни разходи за етапа на разработване и извършване на промени във ВИС (поради изменения на правните актове и искания на държавите-членки за промени). Поети бяха задължения за 88,21 % от общия размер на бюджетните кредити за ВИС, а 95,13 % от бюджетните кредити за плащания бяха изплатени преди края на периода на докладване. Бюджетният ред за ВИС е 18.02.05.

Бюджетни кредити за поети задължения и за плащания през 2008 г.

Налични бюджетни кредити за поети задължения	Използвани	Общо %	Налични бюджетни кредити за плащания	Използвани	Общо %
€18 745 376,30	€16 535 020,04	88,21 %	14 657 396,30	13 943 795,81	95,13 %

2.2.2. Управление на риска

В съответствие с най-добрата практика рисковете за проекта се определят, оценяват и следят непрекъснато в три дневника за риска. Главният изпълнител по разработването оценява рисковете за дейности в обхвата на договора си (разработване на централната система, предоставяне на поддръжка и обучение). Държавите-членки следят рисковете, свързани с техните национални проекти. Службите на Комисията също оценяват общите рискове по проекта, включващи, например, задачите на главния изпълнител по разработването, националните проекти, подготвянето на оперативните обекти и приемането на правните инструменти. Рисковете се подразделят на високо, средно и ниско равнище на излагане на риск. Комисията редовно обсъжда рисковете с държавите-членки по време на заседанията на националните ръководители на проекта, както и в рамките на управителния съвет на проекта.

През периода на докладване най-сериозният риск, който бе установен, бе това главният изпълнител по разработването да не е в състояние да представи документите и продуктите с изискваното качество в уговорения срок. Друг важен риск бе свързан с исканията за допълнителни промени и закъсненията при националните системи. Третият сериозен риск се състоеше във възможността функционалните промени във ВИС да бъдат предизвикани от изменение на Общите консулски инструкции. Други рискове по отношение на изпълнителя са свързани със синхронизирането между ВИС и БСС във фазите на изпитване и при управлението на различните версии. По отношение на държавите-членки съществува риск относно тяхната готовност за фазите на изпитвания. Комисията и главният изпълнител по разработването работят в тясно сътрудничество за намаляване на тези рискове и на отражението им върху проекта.

2.2.3. Управителен съвет на проекта (УСП)

През 2008 г., в допълнение към предишното и предстоящото председателство на държави-членки, управителният съвет на проекта заседава десет пъти с участниците в проекта, главния изпълнител по разработването и изпълнителя за гарантиране на

качеството, като на срещите бяха обсъждани въпроси, свързани с управлението на проекта и рисковете.

2.3. Заседания на комитета за ШИС II

През 2008 г. се състояха седем заседания на комитета за ШИС II, на които беше обсъден напредъкът в разработването на ВИС.

Освен редовните заседания на комитета за ШИС II, службите на Комисията организираха работни групи за ВИС, съставени от експерти и национални ръководители на проекта от държавите-членки, за да се обсъдят конкретни технически въпроси и да се представи напредъкът на централния проект (вж. раздел 2.1.7).

2.3.1. Комитет ШИСВИС

През 2008 г. бе създаден комитетът ШИСВИС¹⁸, който да подпомага Комисията в упражняването на изпълнителните ѝ правомощия по въпроси, свързани с оперативната фаза на проектите за ШИС II и ВИС. За разлика от комитета за ШИС II двата проекта не са включени в един дневен ред и експертите от държавите-членки заседават в различни състави. Влизането в сила на регламента за ВИС даде възможност да се свика първото заседание на комитета за ШИСВИС в състав ВИС. Заседанието се състоя през ноември и на него бяха обсъдени процедурният правилник и проектът на спецификациите на електронната поща на ВИС. Комитетът ШИСВИС ще продължи да отговаря за вземането през 2009 г. на решения, свързани с правилата за изпълнение, по процедурата на комитология.

2.3.2. Съвет за управление на промените (СУП)

СУП бе създаден през периода на докладване като консултативна работна група на комитета ШИСВИС (в състав ВИС). Той прави препоръки за управлението на конфигурацията на ВИС през фазата на разработване, включително за изпитването, които да бъдат обсъдени на заседанието на националните ръководители на проекта за ВИС, и ще докладва на комитета ШИСВИС (в състав ВИС).

2.3.3. Консултативна група по тестване (КГТ)

Консултативната група по тестване бе създадена през периода на докладване като консултативна работна група на комитета ШИСВИС (в състав ВИС). Тя гарантира, че се използва структуриран процес за решаване на въпроси, свързани с изпитването, и дава насоки за извършването на серии от изпитвания на ВИС. Консултативната група по тестване дава препоръки за изпитването на ВИС през всички фази на изпитванията, особено когато държавите-членки участват пряко.

2.3.4. Експертна група за електронната поща на ВИС

За да се окаже съдействие за внедряване на механизма за съобщения на ВИС (електронната поща на ВИС), който ще използва инфраструктурата на ВИС и ще се състои от централно релейно предаване на електронната поща и национални сървъри и приложения за електронната поща, през февруари бе създадена експертна група за електронната поща на ВИС в рамките на срещата на националните ръководители на проекта за ВИС.

¹⁸ Създаден с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II).

Експертната група за електронната поща на ВИС провежда заседания всеки месец, в които участват поне десет държави-членки. След като на заседанието на националните ръководители на проекта за ВИС през април 2008 г. бяха договорени план на високо равнище и стратегия за внедряването на електронната поща на ВИС, бе изготвен проект на спецификациите на електронната поща на ВИС. През октомври националните ръководители на проекта за ВИС подкрепиха неофициално окончателната версия на проекта. Проектът на решение относно спецификациите на електронната поща на ВИС бе предаден на комитета ШИСВИС (в състав ВИС), от който бе поискано да изрази становище относно решението в началото на 2009 г.

Паралелно с подготвянето на спецификациите на електронната поща на ВИС групата обсъди подробен план за внедряването на системата. Документацията, от която се нуждаят държавите-членки, за да извършат изпитванията, се предава частично от изпълнителя на централното релейно предаване на електронната поща (изпълнителя на мрежата за ВИС) и е частично подготвена от експертната група за електронната поща на ВИС. Изпълнителят, отговарящ за съдействието и гарантирането на качеството, подкрепя работата на Комисията и държавите-членки в сътрудничество с изпълнителя на мрежата.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ

През 2008 г. бе въведен нов график въз основа на анализа на приетата правна рамка и изпълнението на работата, необходима за внедряването на БСС във ВИС. Работата през периода на отчитане бе съсредоточена върху финализиране на техническите спецификации на системата и изготвянето на списък с документите и продуктите от изпитванията. Извършени бяха фабрични изпитвания, които бяха приети, и продължи подготвянето с държавите-членки на изпитванията за съответствие. Сътрудничеството с държавите-членки на политическо равнище бе засилено посредством сформирането на „Приятелите на ВИС“. Одобреният през 2007 г. график за ВИС бе запазен на централно равнище и можеше да бъде спазен, ако единодушното искане на държавите-членки за извършването на четири промени не бе направено към края на годината. Поради тези промени срокът за операциите бе удължен с шест месеца. Всички заинтересовани участници работят в тясно сътрудничество за постигането на тази цел през 2009 г.